

Council of the
European Union

Brussels, 17 November 2023
(OR. en, cs)

15560/23

Interinstitutional File:
2023/0250(COD)

JAI 1499
COPEN 396
DROIPEN 163
FREMP 332
SOC 791
CODEC 2167
INST 451
PARLNAT 215

COVER NOTE

From:	The Chamber of Deputies of the Parliament of the Czech Republic
date of receipt:	14 November 2023
To:	The President of the European Commission
Subject:	Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Directive 2012/29/EU establishing minimum standards on the rights, support and protection of victims of crime, and replacing Council Framework Decision 2001/220/JHA [11840/23 - COM(2023) 424 final] - Opinion on the application of the Principles of Subsidiarity and Proportionality

Delegations will find enclosed the opinion¹ of the Chamber of Deputies of the Parliament of the Czech Republic on the above followed by a courtesy English translation.

¹ The translation(s) of the opinion may be available on the Interparliamentary EU Information Exchange website (IPEX) at the following address: <https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/document/COM-2023-0424>

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2023
9. volební období

226.

USNESENÍ
výboru pro evropské záležitosti
z 35. schůze
ze dne 1. listopadu 2023

k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2012/29/EU, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu a kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2001/220/SVV /kód Rady 11840/23, KOM(2023) 424 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR po vyslechnutí informace vrchního ředitele Sekce koordinace tvorby právních předpisů a prevence korupce Ministerstva spravedlnosti Michala Fraňka, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Lucie Potůčkové a po rozpravě

- 1. oceňuje** snahu Evropského parlamentu a Rady, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu;
- 2. vnímá** jako mimořádně důležitou snahu zajistit trvalý a udržitelný provoz a financování bezplatné linky pomoci obětem trestných činů a zejména zvýšit informovanost obětí ještě před prvním kontaktem s orgány činnými v trestním řízení, a to zejména nevíce zranitelných obětí;
- 3. podporuje** rámcovou pozici vlády ČR;
- 4. pověřuje** předsedu výboru pro evropské záležitosti, aby v rámci politického dialogu postoupil toto usnesení předsedkyni Evropské komise.

Jaroslav Bžoch v. r.
ověřovatel

Lucie Potůčková v. r.
zpravodajka

Ondřej Benešík v. r.
předseda

1

Posílení ochrany obětí

Informační podklad k návrhu směrnice, kterou se mění směrnice 2012/29/EU, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu a kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2001/220/SVV

NÁVRH SMĚRNICE

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2012/29/EU, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu a kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2001/220/SVV

COM(2023) 424 final, kód Rady 11840/23

Interinstitucionální spis 2023/0250/COD

- **Právní základ:**
Článek 82 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
1. 8. 2023
- **Datum projednání ve VEZ:**
30. 8. 2023 (1. kolo)
- **Procedura:**
Řádný legislativní postup.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 9. 8. 2023, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 30. 8. 2023 prostřednictvím systému ISAP.

- Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.

- Odůvodnění a předmět:

Za účelem posílení práv obětí trestného činu představila Komise [revizi směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU ze dne 25. října 2012, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu](#) (dále jen „návrh revize směrnice“). Cílem předkládaného návrhu je snaha významně zlepšit přístup obětí k informacím, lépe sladit ochranná opatření s potřebami obětí, zlepšit přístup zranitelných obětí ke specializované podpoře, zajistit účinnější účast obětí v trestních řízeních a usnadnit přístup ke kompenzacím od pachatele i v přeshraničních případech.

Stávající [směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU ze dne 25. října 2012](#), kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu (dále jen „směrnice o právech obětí“), se týká obětí kteréhokoli trestného činu a zajišťuje jim obdržení vhodných informací a poskytnutí podpory a ochrany.

Mezi další právní předpisy, které se týkají specifických trestných činů a pomoci obětem, patří [směrnice o obchodování s lidmi](#), [směrnice o pohlavním zneužívání dětí a dětské pornografii](#), [směrnice proti terorismu](#), [non-cash směrnice](#) a také aktuálně projednávaný [návrh směrnice o potírání násilí na ženách a domácího násilí](#). Ze strategických dokumentů se jedná především o [Evropskou strategii o právech obětí na roky 2020-2025](#). V návaznosti na tuto strategii zveřejnila Evropská komise v červnu 2022 [hodnotící zprávu](#), ve které uvedla, že ačkoli směrnice o právech obětí pozitivně ovlivnila práva obětí a přístup k obětem, přetrvávají určité problémy spojené s její aplikací. Tyto jsou řešeny právě navrhovanou revizí směrnice.

- Obsah a dopad:

Cílem revize je snaha Komise reagovat na pět hlavních problémů, které se týkají nedostatečného informování obětí o jejich právech, ochranných opatření, specializované podpory zranitelných obětí, podpory účasti obětí v trestním řízení a přístupu obětí k odškodnění.

1. Ustanovení na zlepšení přístupu obětí k informacím a ohlašování trestných činů

Členským státům se ukládá **povinnost zřízení** snadno přístupných, uživatelsky vstřícných, bezplatných a důvěrných **linek pomoci obětem**. Telefonní linky pomoci mají být napojené na harmonizované číslo EU „116 006“, mohou být zřízeny veřejnými nebo nevládními organizacemi. Dále mají být zajištěny i specializované internetové stránky. Telefonní linky i internetové stránky mají být v dalších jazycích, alespoň v těch, které jsou v daném členském státě nejpoužívanější.

V případě ohlašování trestné činnosti návrh revize směrnice uvádí, že oběti mají mít **možnost ohlašovat trestné činy** příslušným orgánům **prostřednictvím** snadno přístupných, uživatelsky vstřícných **informačních a komunikačních technologií**. Dále je zavedena povinnost zajistit **možnost oznamovat trestné činy spáchané v zajišťovacích zařízeních**. Ohlašování trestných činů má být jednodušší i pro **nelegální migranty**, neboť nemá být dovoleno předávat migračním orgánům osobní údaje týkající se statusu oběti z hlediska práva k pobytu, nejméně do dokončení prvního individuálního posouzení.

2. Ustanovení usnadňující zranitelným obětem, včetně dětí, přístup ke specializované podpoře

Návrh revize směrnice uvádí, že **specializované služby podpory** mají zahrnovat **bezplatnou psychologickou podporu po dobu nezbytně nutnou**, která je poskytována všem zranitelným obětem, pokud tato potřeba vyplývá z individuálního posouzení. **Služby podpory pro dětské oběti** mají zajistit/mít podobu koordinovaný/ého mechanismus založený/ného na spolupráci více institucí,

kteřý bude zahrnovat zejména o poskytování informací, lékařské vyšetření, emoční a psychologickou podporu, možnost ohlašování trestných činů, individuální posouzení potřeb ochrany a videozáznamy výpovědí.

3. Ustanovení, která mají obětem zajistit účinnější přístup ke spravedlnosti

Návrh revize směrnice stanovuje povinnost členským státům, aby **v prostorách soudu zajistily zřízení asistenční služby pro poskytování informací a emoční podpory obětem**. Dále je upraveno **právo obětí napadnout rozhodnutí přijatá během soudního řízení**, která se týkají některých práv obětí **podle této směrnice**. Jedná se např. o právo na zvláštní ochranná opatření pro oběti se zvláštními potřebami nebo právo na překlad během soudního jednání. Členské státy mají zajistit, aby oběti mohly tato rozhodnutí napadnout nezávisle na svém postavení v trestním řízení a v souladu se zásadou soudního přezkumu.

Členské státy mají také povinnost zavést zvláštní protokoly o organizaci služeb a činností podle této směrnice příslušnými orgány a dalšími osobami, které přicházejí do styku s oběťmi. Protokoly se mají vypracovávat v koordinaci a spolupráci mezi donucovacími orgány, orgány státního zastupitelství, soudci, vězeňskými orgány, službami restorativní justice a službami podpory pro oběti.

4. Ustanovení, která mají obětem zajistit účinnější přístup k odškodnění

Podle stávajícího článku 16 směrnice o právech obětí mají všechny oběti **právo obdržet rozhodnutí o odškodnění od pachatele v průběhu trestního řízení**, pokud vnitrostátní právní předpisy nestanoví, že takové rozhodnutí má být vydáno v jiném soudním řízení. S cílem usnadnit obětem přístup k odškodnění od pachatele se v revizi návrhu směrnice navrhuje přiznat obětem právo obdržet rozhodnutí o odškodnění od pachatele **výhradně v průběhu trestního řízení**. Členské státy mají **povinně vyplatit oběti odškodnění, které jí náleží od pachatele, bezprostředně po vynešení rozsudku a následně náhradu odškodnění vymáhat od pachatele**.

5. Ustanovení o lepším sladění opatření na ochranu obětí s potřebami obětí s cílem zajistit bezpečnost zranitelných obětí

Stávající článek 22 směrnice o právech obětí upravuje právo obětí na **včasné a individuální posouzení jejich potřeb ochrany**. Jeho účelem je zjistit, zda je oběť nějakým způsobem zvláště zranitelná vůči sekundární viktimizaci, tedy jí hrozí újma v rámci trestního řízení, či opakované viktimizaci, zastrašování nebo odvetě ze strany pachatele. Toto individuální posouzení umožňuje uplatnit odpovídající ochranná opatření. Návrh revize směrnice upravuje cílené změny individuálního posouzení potřeb obětí, a to doplněním:

- **provedení posouzení při prvním kontaktu s příslušnými orgány;**
- **zapojení služeb podpory, donucovacích orgánů a soudnictví;**
- **vyhodnocení rizik, která pachatel představuje** (například nadměrná konzumace alkoholu nebo držení zbraně);
- **zahrnutí posouzení individuálních potřeb podpor.**

Návrh revize směrnice dále doplňuje opatření fyzické ochrany do seznamu specializovaných ochranných opatření.

Komise v návrhu revize směrnice také navrhuje opatření týkající se **používání elektronické komunikace** tak, aby oběti mohly uplatňovat svá práva na informace a přístup ke spravedlnosti prostřednictvím elektronické komunikace. Dále navrhuje ustanovení určená pro **podporu obětí se zdravotním postižením** a jejich přístupu ke spravedlnosti a zvláštní povinnosti týkající se **obětí násilí na ženách a domácího násilí** (nově zřizované linky pomoci nemají mít vliv na provoz zvláštních specializovaných linek pomoci obětem násilí na ženách a domácího násilí). Každý z členských států má

rovněž přijmout nezbytná opatření k vytvoření **systému pro shromažďování, vypracovávání a šíření statistik** o obětech trestných činů. Statistiky mají zahrnovat údaje důležité pro uplatňování vnitrostátních postupů týkajících se obětí trestných činů, alespoň počet a druh ohlášených trestných činů, počet, věk a pohlaví obětí a druh protiprávního jednání.

Doplnění PI

Ze statistik Policie ČR vyplývá, že **v roce 2022 bylo evidováno minimálně 25 020 obětí trestné činnosti**. Celkem bylo za tento rok registrováno 182 000 trestných činů, trestné činy proti majetku tvořily 55 % veškeré registrované kriminality. Celkově mezi evidovanými oběťmi mírně převládají muži (54 %) a většina obětí je ve věku mezi 18 a 64 lety (70 %). Mezi mladistvými oběťmi trestných činů bylo v loňském roce 2 950 dívek a 2 393 chlapců.

Ministerstvo spravedlnosti ČR vede veřejný registr poskytovatelů pomoci obětem trestných činů v elektronické podobě podle zákona o obětech trestných činů. Jedná se o subjekty poskytující sociální služby, subjekty akreditované pro poskytování právních informací nebo pro restorativní programy, advokáty poskytující právní služby a střediska Probační a mediační služby.

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

Lze předpokládat dopad na právní řád ČR zejména v oblasti trestněprávních předpisů, tedy v případě trestního řádu a zákona o obětech trestných činů, v závislosti na konečné podobě textu přijaté směrnice. Rozpočtové náklady se mohou, dle finální textace směrnice, týkat zejména odškodňování obětí a zajišťování specializované podpory.

- **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda považuje problematiku ochrany obětí trestných činů za velmi důležitou a podporuje úsilí směřující k posílení a zpřesnění nastavených pravidel v této oblasti. Za zcela zásadní považuje zajištění vzájemné provázanosti legislativních instrumentů, které na unijní úrovni v této oblasti existují. Uvítala by však, kdyby vznikly nové možnosti trvalého financování této oblasti ze strany Evropské unie.

Vláda upozorňuje, že finální text směrnice o násilí na ženách není dosud přijat, čímž vzniká riziko neharmonizovaného přístupu. Požadavek, aby oznamování trestného činu bylo dostupné za pomoci informačních a komunikačních technologií, připouští dle vlády zavedená policejní praxe. K povinnosti zpracovávat specifické protokoly vláda uvádí, že je žádoucí, aby byly forma i obsah co nejvíce obecné a umožnily flexibilitu mezi členskými státy. Vláda bude požadovat vysvětlení důvodů, které vedly k rozšíření skupiny obětí, kterým má být poskytována cílená a integrovaná podpora. Adresné pomoci se má dostat těm obětem, které to skutečně potřebují, a nemá docházet k nedůvodnému rozšiřování skupiny zvláště zranitelných obětí.

Vláda dále jednoznačně podporuje vznik cílených a koordinovaných služeb pro děti, nicméně pokud jde o druh poskytovaných služeb, není důvodný požadavek na zajištění zdravotních prohlídek, neboť pro jejich provedení je zapotřebí mít specializované pracoviště splňující přísné standardy. Vláda nesouhlasí s širokou úpravou automatické ochrany osobních údajů všech obětí bez dalšího, neboť obviněný má právo prověřit věrohodnost osoby svědčící proti němu. Vláda souhlasí s tím, aby byla rámcově sjednocena pravidla týkající se individuálního posouzení, zda oběť potřebuje nejen ochranná opatření, ale také emoční a psychologickou podporu, a to i vzhledem ke směrnici o násilí na ženách, která tuto otázku také upravuje.

- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:
Návrh Komise byl předložen Radě EU a Evropskému parlamentu, [v současné chvíli je předmětem prvního čtení.](#)

Ve spolupráci se zpravodajkou výboru pro evropské záležitosti Lucií Potůčkovou zpracovala PhDr. Mgr. Eliška Jonášová, Ph.D., odborná konzultantka Parlamentního institutu Kanceláře PS PČR.

**PARLIAMENT
OF THE CZECH REPUBLIC**
Chamber of Deputies
Ondřej Benešík
Chairman
Committee on European Affairs

Prague, 13th November 2023

Dear Ms. President,

I would like to inform you about the opinion of the Committee on European Affairs of the Chamber of Deputies of the Parliament of the Czech Republic

on the Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council amending Directive 2012/29/EU establishing minimum standards on the rights, support and protection of victims of crime, and replacing Council Framework Decision 2001/220/JHA /Council Code 11840/23, COM(2023) 424 final/.

The respective documents were included in the agenda of the 35th session of the Committee on European Affairs and was scrutinized on 1st November 2023. According to the Rules of Procedure the Deputy Minister of Justice was present at the session to introduce the preliminary Government's Framework Position.

After the hearing of the rapporteur's review and after the discussion the Committee has adopted the **Resolution No. 226 in the context of the Political Dialogue** which is enclosed to this letter.

Yours sincerely

Ms. Ursula von der Leyen
President of the European Commission
Brussels

PARLIAMENT OF THE CZECH REPUBLIC
Chamber of Deputies
Committee on European Affairs

Parliament of the Czech Republic, Chamber of Deputies, Sněmovni 3, 118 26 Praha 1
tel.: +420-257 173 411, fax: +420-257 173 415
<http://www.psp.cz/vez>

Resolution No. 226
35th Session on 1 November 2023

Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council amending Directive 2012/29/EU establishing minimum standards on the rights, support and protection of victims of crime, and replacing Council Framework Decision 2001/220/JHA /Council Code 11840/23, COM(2023) 424 final/

Conclusions of the Resolution:

Committee for European Affairs

1. **appreciates** the efforts of the European Parliament and the Council to introduce minimum rules for the rights, support and protection of victims of crime;
2. **perceives** as extremely important the effort to ensure a permanent and the sustainable operation and financing of the free helpline for victims of crimes and, in particular, to increase the awareness of victims even before the first contact with law enforcement authorities, especially the most vulnerable victims;
3. **supports** the general position of the government of the Czech Republic;
4. **authorizes** the chairman of the Committee on European Affairs to inform about this resolution the President of the European Commission **in the framework of the political dialogue**.

*Parliament of the Czech Republic, Chamber of Deputies, Sněmovni 3, 118 26 Praha 1
tel.: +420-257 173 411, fax: +420-257 173 415
<http://www.psp.cz/vez>*